

Til: Miljødirektoratet
Att: Ellen Hambro og Christine Maass

Oslo, 19. februar 2016

Feil klassifisering av PFAD

I e-post den 12. januar informerte Miljødirektoratet om at dere hadde avgjort at PFAD (palm fatty acid distillate) som råvare i biodrivstoffproduksjonen skal vurderes som "rester fra produksjonsprosesser" i Norge. I etterkant ble dette oppdatert i veilederen til produktforskriften kapittel 3 om 'Rapportering på bærekraftskriterier for biodrivstoff og flytende biobrensel'.

ZERO og Regnskogfondet mener Miljødirektoratets beslutning om klassifisering av PFAD som rester fra produksjonsprosesser er feil. Det bør klassifiseres som et biprodukt, slik det er gjort i Storbritannia (og i likhet med måten for eksempel melasse er klassifisert på i Norge).

Vi mener det er svært uheldig å stimulere til økt bruk av PFAD med dobbelttelling som det får i restkategorien. Det er også meget uheldig at bærekraftskriteriene da ikke blir gjeldende for produksjon av råstoffet tilbake på palmeplantasjene, slik at det kan risikeres å få PFAD fra produksjon som kommer fra plantaser fra regnskogsnedhogging innenfor myndighetsgodkjent bærekraftig biodrivstoff.

Vi ber Miljødirektoratet om å endre klassifiseringen av PFAD til biprodukt. Dette bør gjøres snarest, og ikke om 1-2 år ved ny vurdering slik det ble omtalt i den nevnte e-posten.

Viktig informasjon som bør vektlegges i klassifiseringen av PFAD

Det er to særlig viktige forhold som gjør at det PFAD bør klassifiseres som et biprodukt, og ikke en rest fra produksjonsprosesser:

- PFAD er et råstoff som brukes til mange ulike produkter som bl.a. såpe, telys, energi, drivstoff og dyrefôr, og er en ressurs som i praksis blir fullt utnyttet.
- PFAD har høy markedsverdi, med en pris som er ca. 85 % av prisen på hovedproduktet palmeolje. Prisen har i perioder også vært enda høyere. Dette viser at PFAD er et ettertraktet produkt med stor selvstendig verdi. Prisen på PFAD korrelerer for øvrig i stor grad med prisen på palmeolje, og ikke prisen på olje/energi. Dette tilsier at PFAD fortrinnsvis brukes til andre formål enn energi.

Vedlagt følger et nylig utarbeidet felles notat om PFAD og biodrivstoff fra ZERO og Regnskogfondet med fakta og våre konklusjoner basert på dette. Begge disse punktene er underbygd i det vedlagte notatet, og bør være tilstrekkelig selvstendig grunnlag for en reklassifisering.

Det har også vært bevegelse i EU som tilsier en slik vurdering. I direktiv 2015/1513 fra september framheves det at avfallshierarkiet bør tillegges stor vekt, og at det dermed ikke bør stimuleres til økt bruk av råstoff som har andre anvendelsesområder. EU framhever også behovet for å ikke skape negative effekter på miljøet og biologisk mangfold.

Miljømessig uheldige sider ved økt bruk av PFAD

Palmeoljeproduksjon er som kjent en av de viktigste årsakene til ødeleggelse av regnskog og torvmyr i Indonesia og Malaysia. Dette fører til enorme klimagassutslipp, tap av uerstattelig biologisk mangfold og at store folkegrupper mister tilgang på naturressurser de er svært avhengige av for å

overleve. Fjorårets skogbranner i Indonesia og Malaysia illustrerer alvorret i dette, og tett røyk førte til delvis lammelse av enorme områder i flere måneder, en rekke dødsfall og store langtidsmessig negative helseeffekter for befolkningen. Ekspansjon av palmeoljeproduksjon er en helt sentral driver bak denne negative utviklingen.

Selv om palmeolje kan produseres på bærekraftig måte, har palmeoljeindustrien foreløpig ikke vist evne til å gjennomføre egne løfter om å stanse avskogingen. PFAD utgjør i dag ca 4-5 % av totalverdiene fra en palmeoljeplantasje, og økt etterspørsel etter PFAD øker markedsverdien og gjør dermed palmeoljeproduksjon totalt noe mer lønnsom. I tillegg vil økt etterspørsel etter PFAD, sannsynligvis øke etterspørselen etter palmeolje, da PFAD er en fullt utnyttet ressurs og palmeolje er et sannsynlig erstatningsråstoff.

Økt etterspørsel etter palmeoljerelevante produkter vil sende et uheldig signal om at vestlige markeder ikke er bekymret for den ødeleggende effekten palmeoljeindustrien har på regnskogen i Indonesia og Malaysia. Dette vil også bidra til å undergrave og motarbeide arbeidet Norge gjør gjennom Klima- og skoginitiativet for å bevare regnskog i Indonesia, der nettopp palmeoljeindustrien og tilknyttede krefter i regjeringen har vært blant de mest sentrale motkreftene.

Så vidt vi kjenner til er endring av klassifiseringen av PFAD en relativt enkel teknisk vurdering som Miljødirektoratet kan gjøre umiddelbart, uten en større prosess. På samme måte som avgjørelsen om klassifisering av PFAD som rester fra produksjonsprosesser ble gjort uten noen åpen prosess med noe høringsrunde eller mulighet for å komme med relevante faglige innspill. Dersom PFAD beholder den gunstige klassifiseringen som rest fra produksjonsprosesser, vil det kunne stimulere til en vesentlig økning av PFAD i norsk biodrivstoff og at dette produktet etablerer seg godt i markedet på bekostning av andre og bedre råstoff som enten er dyrere eller uten tilsvarende dobbelttelling. Det vil kunne undergrave tilliten til bærekraftkriteriene for biodrivstoff og til framtidig økt bruk av biodrivstoff som god klimaløsning. Det er derfor viktig at en reklassifisering skjer snarest, for å unngå slike uheldige effekter av vedtaket.

I tillegg ber vi om at palmeolje ikke kan godtas som råstoff innenfor bærekraftskriteriene, i den grad det er juridisk mulighet til å utelukke det.

Vi ber også at ved neste korsvei det skal tas avgjørelse på kategorisering av råstoff, at det gjøres en liten prosess med høring/konsultering med relevante parter i forkant.

Vennlig hilsen

Kåre Gunnar Fløystad (sign)
ZERO

Nils Hermann Ranum
Regnskogfondet

Vedlegg:

Notat fra ZERO og Regnskogfondet: *Palm Fatty Acid Distillate (PFAD) in biofuels* (februar 2016)